

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συγγραφέας αναφέρεται στη συμβολή του διαδικτύου στον εκδημοκρατισμό της γνώσης, την οποία αρχικά επιβεβαιώνει με παραδείγματα. Στη συνέχεια παραθέτει τις αντιρρήσεις που διατυπώνονται εναντίον αυτής της θέσης, τις οποίες παράλληλα αντικρούει. Συγκεκριμένα, δεν υπερασπίζεται την απόρριψη της τεχνολογικής ανάπτυξης ούτε λόγω των ενδεχόμενων κινδύνων που εγκυμονεί ούτε λόγω της κατ'επίφαση ασυμβατότητάς της με τον ανθρωπισμό ούτε εξαιτίας της ανισότητας που γεννά στη γνώση, αφού πιστεύει ότι η τελευταία θα ξεπεραστεί βαθμιαία. Παρά την ισότητα που εξασφαλίζει το διαδίκτυο, δημιουργείται μια νέα κοινότητα πολιτών χωρίς κοινή εμπειρία, που επιπλέον άγχεται προκειμένου να προσλάβει τις διαρκώς αυξανόμενες πληροφορίες. Τέλος, υπαίτια για τη σύγχυση θεωρεί τη σημερινή εποχή της μετάβασης από το παλιό στο νέο.

B1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μιας κοινότητας ανθρώπων είναι απαραίτητη η κοινή εμπειρία. Τα στοιχεία εκείνα που συμβάλλουν στη συσπείρωσή της είναι η κοινή γλώσσα, η κοινή ιστορική μνήμη, ο κοινός κώδικας αξιών και γενικότερα οι κοινές πολιτιστικές καταβολές. Με δυο λόγια, η κοινή παράδοση, αλλά και το κοινό όραμα για το μέλλον βοηθά τα μέλη μιας κοινότητας να επικοινωνούν, να αλληλεπιδρούν, να συνεργάζονται για την πρόοδο και την ευημερία όλων.

B2. α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με διαίρεση και με παραδείγματα, επομένως με συνδυασμό μεθόδων.

Ανάπτυξη με διαίρεση: Τη διαιρετέα έννοια αποτελεί η «γκρίνια» για τον «εκδημοκρατισμό της γνώσης», που συνιστά τη διαιρετική βάση. Οι φράσεις που καταδεικνύουν την ύπαρξη διαίρεσης είναι οι εξής: «Η μία», «Η δεύτερη γκρίνια», «Η τρίτη γκρίνια». Σ' αυτές εντοπίζεται και το πηλίκο της διαίρεσης.

Ανάπτυξη με παραδείγματα: Το παράδειγμα του Πολ Βιρίλιο και της «Πληροφοριακής Βόμβας», η φράση «Τι να το κάνω εγώ το εμβόλιο...για τον πυρετό;», το παράδειγμα του Γουτεμβέργιου και της πρώτης Βίβλου που τυπώθηκε. Άλλωστε ενδεικτική είναι η φράση «για παράδειγμα».

β) Θεματική περίοδος: «Σ' αυτόν τον υπαρκτό...τρεις γκρίνιες».

Σχόλια ή λεπτομέρειες: «Η μία είναι...με την Αφρική».

Κατακλείδα: Δεν υπάρχει.

B3. α) «Πληροφοριακή Βόμβα»: τα εισαγωγικά δηλώνουν τον τίτλο του έργου του Πολ Βιρίλιο.

«Τι να το κάνω...για τον πυρετό;»: τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για την παράθεση της ευθείας ερώτησης (παράθεση ξένου αποσπάσματος λόγου), στην οποία υπολανθάνει ειρωνεία.

«Πληροφοριακό άγχος»: κλείνεται μέσα σε εισαγωγικά το ειδικό λεξιλόγιο της επιστήμης της ψυχολογίας.

β) «ορθώνονται τρεις γκρίνιες»

«να γίνει κτήμα του ελληνικού λαού»

«ψηφιακό χάσμα»

«ισοπεδώνουν παλιές ιεραρχίες»

«κατακερματισμό της εμπειρίας»

(Επίσης: «πλημμύρα αιρετικών κειμένων», «διασπείρει σύγχυση» κ.α.)

B4. α) πιθανών - ενδεχόμενων

ξεχνάς - λησμονείς

κατακερματισμό - τεμαχισμό, κομματίασμα

μετατρέπεται - μεταβάλλεται

διασπείρει - διασκορπίζει

β) υπαρκτός - ανύπαρκτος, φανταστικός

άρνηση - αποδοχή

σίγουρος - αβέβαιος

προσβάσιμο - απροσπέλαστο, απλησίαστο

λογικό - παράλογο

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία.

Ρηματικά πρόσωπα: α' ενικό - πληθυντικό, β' πληθυντικό, γ' ενικό - πληθυντικό.

Χρήση ερωτήσεων.

Προσφώνηση:

Κύριοι καθηγητές,

Φίλοι συμμαθητές,

Κυρίες και κύριοι,

Πρόλογος: Καταρχάς θα ήθελα να συγχαρώ το σχολείο μας που ανέλαβε την πρωτοβουλία να πραγματοποιήσει τη σημερινή ημερίδα με θέμα το διαδίκτυο. Είναι αναντίρρητο το γεγονός ότι τα νέα τεχνολογικά μέσα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας του σημερινού ανθρώπου, ιδιαίτερα του νέου, του οποίου η προοδευτική φύση μαγνητίζεται από τις δυνατότητες που προσφέρει ειδικά το διαδίκτυο. Παρά τις όποιες αντίθετες απόψεις που διατυπώνονται για τη χρήση του, είναι βέβαιο ότι το μέσο αυτό έχει συνδράμει καθοριστικά στον τομέα της γνώσης και της πληροφόρησης. Δε θεωρείτε, λοιπόν, απαραίτητο να ερευνηθούν όλες εκείνες οι παράμετροι, ώστε το διαδίκτυο να αξιοποιηθεί ουσιαστικά και στο χώρο της εκπαίδευσης;

Κύριο Θέμα:

Α' Ζητούμενο: Υπηρεσίες που προσφέρει το διαδίκτυο στη διάδοση της γνώσης:

- Ενημέρωση και επικοινωνία χωρίς κόστος, αλλά και άμεση, τη στιγμή που την επιθυμεί ο χρήστης.

- Επαναστατικό μέσο μαζικής επικοινωνίας που παρέχει τη δυνατότητα στο χρήστη να επιλέξει την ενημέρωσή του - Αμφίδρομη επικοινωνία, οι ρόλοι πομπού και

Επιμέλεια: Παναγιώτα Αποστολοπούλου, Φιλολόγος

δέκτη εναλλάσσονται - Το μοναδικό μέσο που συνδυάζει ήχο, εικόνα, βίντεο και γραπτό λόγο.

- Ενημέρωση οικουμενική, που συμβάλλει στη γόνιμη ανταλλαγή πολιτιστικών στοιχείων, τη δημιουργική αφομοίωσή τους, αλλά και την κατάρριψη των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων.

- Ταξινόμηση και αρχειοθέτηση της γνώσης.

- Πρόσβαση στη γνώση (ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, εγκυκλοπαιδείες, λεξικά) - Άμβλυωση αναλαβητισμού, προλήψεων και δεισιδαιμονιών, κατάρριψη αυθεντιών.

- Δυνατότητες για διά βίου μόρφωση και συνεχή επιμόρφωση που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εξειδίκευσης (εκπαίδευση από απόσταση, ανοιχτά πανεπιστήμια, μεταπτυχιακά προγράμματα, σεμινάρια) - Επαφή με το χώρο της επιστήμης και τις προόδους που συντελούνται σε κάθε τομέα του επιστητού.

- Ελεύθερη διακίνηση ιδεών - Βήμα ελεύθερης έκφρασης - Πλουραλισμός απόψεων - Ανταλλαγή απόψεων στα παντός περιεχομένου ιστολόγια, αλλά και στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης που εμπλουτίζουν τις γνώσεις μας, την επιχειρηματολογία μας και θέτουν τα θεμέλια ενός γόνιμου διαλόγου.

- Δυνατότητες για ψυχαγωγία (επισκέψεις σε ηλεκτρονικά μουσεία, καλλιτεχνικές εκθέσεις) που διευρύνουν το γνωστικό πεδίο.

- Κατάργηση «πληροφοριακής ανισότητας» - Δημοκρατικοποίηση της γνώσης.

Β' Ζητούμενο: Τρόποι με τους οποίους μπορεί να αξιοποιηθεί δημιουργικά το διαδίκτυο στο σχολείο:

- Εξοικείωση των μαθητών με τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα.

- Αναβάθμιση μαθήματος πληροφορικής, κατάρτιση και συνεχής επιμόρφωση εκπαιδευτικών, δημιουργία και χρησιμοποίηση ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

- Δωρεάν παροχή φορητών Η/Υ στους μαθητές με σύνδεση στο διαδίκτυο - Αντικατάσταση παραδοσιακού πίνακα με διαδραστικό.

- Χρήση διαδικτύου στη διδασκαλία - Διεξαγωγή μαθημάτων και εκπόνηση εργασιών μέσω διαδικτύου. Έτσι, θα καταργηθεί η μηχανιστική μάθηση και η παθητική πρόσκτηση γνώσεων, καθώς ο νέος θα μαθαίνει βιωματικά και θα εμβαθύνει στη γνώση χάρη στις δυνατότητες που προσφέρουν τα πολυμέσα, τα οποία άλλωστε προσελκύουν το ενδιαφέρον του. Η διδασκαλία είτε θα προσαρμόζεται στις ανάγκες του κάθε μαθητή (εξατομικευμένη διδασκαλία) είτε θα προάγεται η συνεργατική μάθηση (επικοινωνία με τον καθηγητή, με άλλα σχολεία, ανάληψη ομαδικών εργασιών).

- Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο μέσω της πρόσβασης σε διάφορες Τράπεζες Δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή το διαδίκτυο συμπληρώνει τις γνώσεις που παρέχει το σχολικό βιβλίο και βοηθά το μαθητή να δει ένα θέμα πολυπρισματικά, να το κατανοήσει καλύτερα, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα την κριτική του ικανότητα.

- Ενημέρωση για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στο διαδίκτυο.

- Απαραίτητη είναι η ποιοτική μεταμόρφωση του ρόλου του δασκάλου, να γίνει δηλαδή ο ίδιος εμπυχωτής, συντονιστής και καθοδηγητής της όλης διαδικασίας, για να μεγιστοποιηθεί το αποτέλεσμα και η συνεργασία με τους γονείς.

Επίλογος: Εν κατακλείδι, οι δυνατότητες που παρέχει το διαδίκτυο σε διάφορους τομείς και ειδικότερα στον τομέα της διάδοσης της γνώσης αποτελούν τα σύγχρονα

βέλη που έχουμε στη φαρέτρα μας. Είναι στο χέρι μας να αξιοποιήσουμε το σύγχρονο αυτό μέσο προς όφελός μας και στο χέρι της εκπαίδευσης να εκμεταλλευτεί ουσιαστικά τις ποικίλες δυνατότητες που προσφέρει μέσα στο πλαίσιο παροχής τεχνοκρατικής, αλλά προπάντων ανθρωπιστικής παιδείας.

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ για την αμέριστη προσοχή σας.